

ΠΕ2.5 Επιμορφωτικό πρόγραμμα με θέμα “Εξ αποστάσεως εκπαίδευση”

Παιδαγωγικές αρχές και μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (σύγχρονη και ασύγχρονη) (2/2)

Φαχαντίδης Νικόλαος

Αναπληρωτής Καθηγητής

Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο
Μακεδονίας

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδεια χρήσης

Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδεια χρήσης
Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

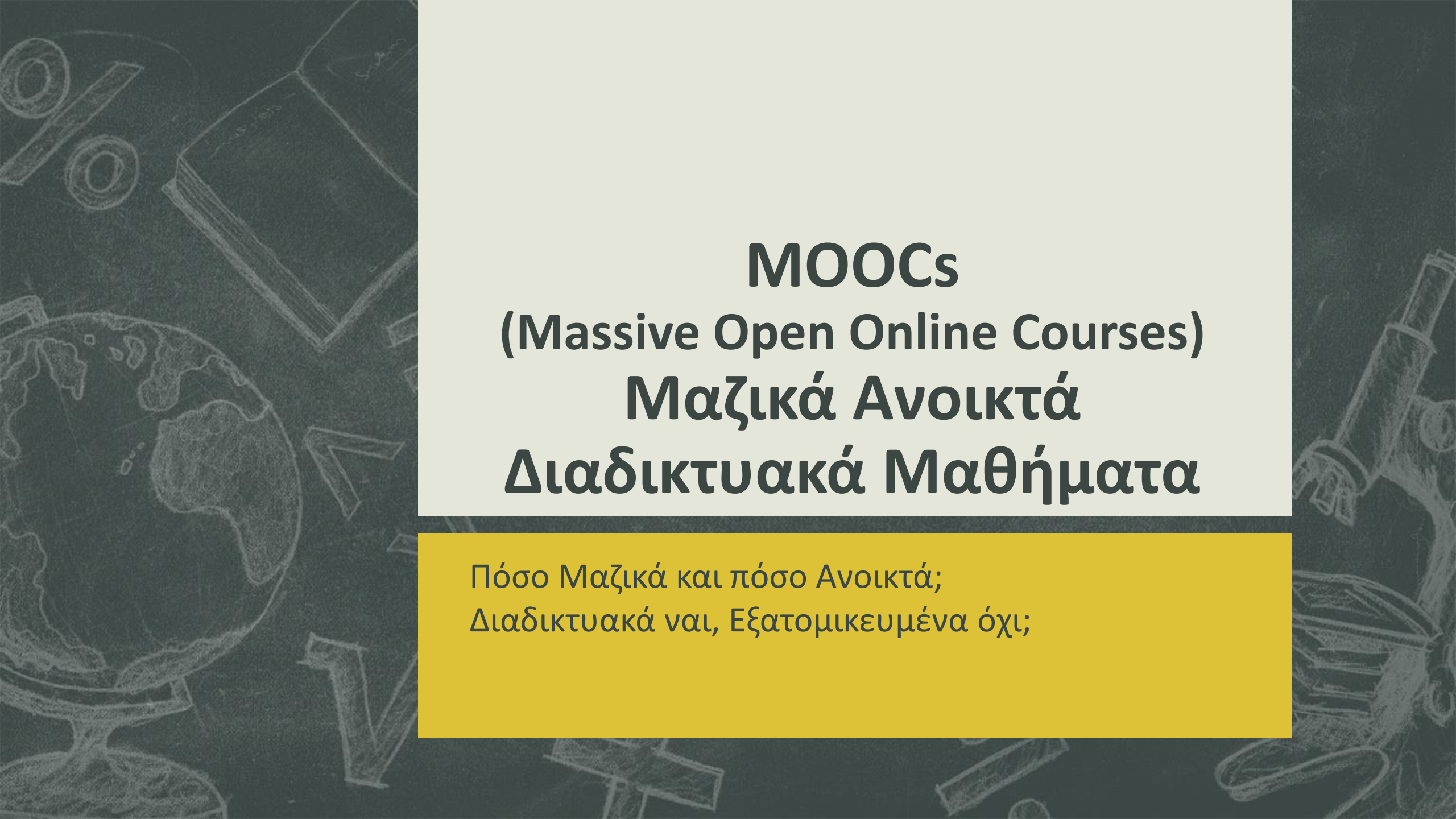
ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Κέντρο Υποστήριξης
Διδασκαλίας και Μάθησης

Παιδαγωγικές αρχές και μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης (2/2)

Νίκος Φαχαντίδης

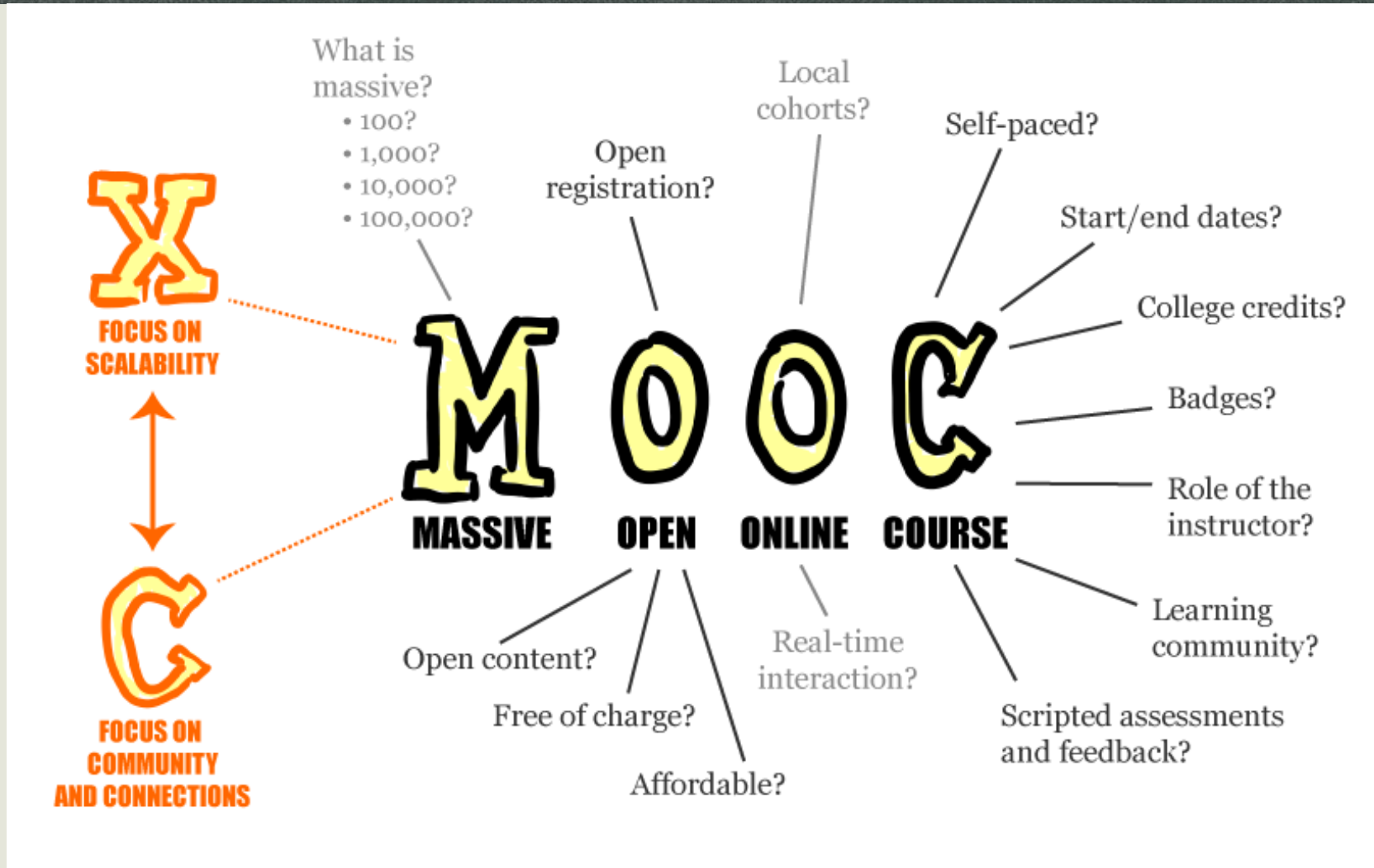
MOOCs

(Massive Open Online Courses)

Μαζικά Ανοικτά Διαδικτυακά Μαθήματα

Πόσο Μαζικά και πόσο Ανοικτά;
Διαδικτυακά ναι, Εξατομικευμένα όχι;

MOOCs - Massive Open Online Courses

MOOCs - Massive Open Online Courses

Είναι ένας τύπος διαδικτυακής εκπαίδευσης που παρέχει **ανοιχτή** και **απεριόριστη** πρόσβαση σε υλικό και πόρους μαθημάτων μέσω του Διαδικτύου.

Τα MOOCs έχουν σχεδιαστεί για να επιτρέπουν σε **μεγάλο αριθμό** ατόμων να συμμετέχουν σε μαθήματα και να έχουν πρόσβαση σε εκπαιδευτικό υλικό, ανεξάρτητα από την τοποθεσία ή το υπόβαθρό τους.

Ορισμένα MOOCs είναι **δωρεάν** και δεν παρέχουν κανενός είδους επίσημη πιστοποίηση, ενώ άλλα ενδέχεται να απαιτούν χρέωση και να παρέχουν πιστοποιητικό ολοκλήρωσης.

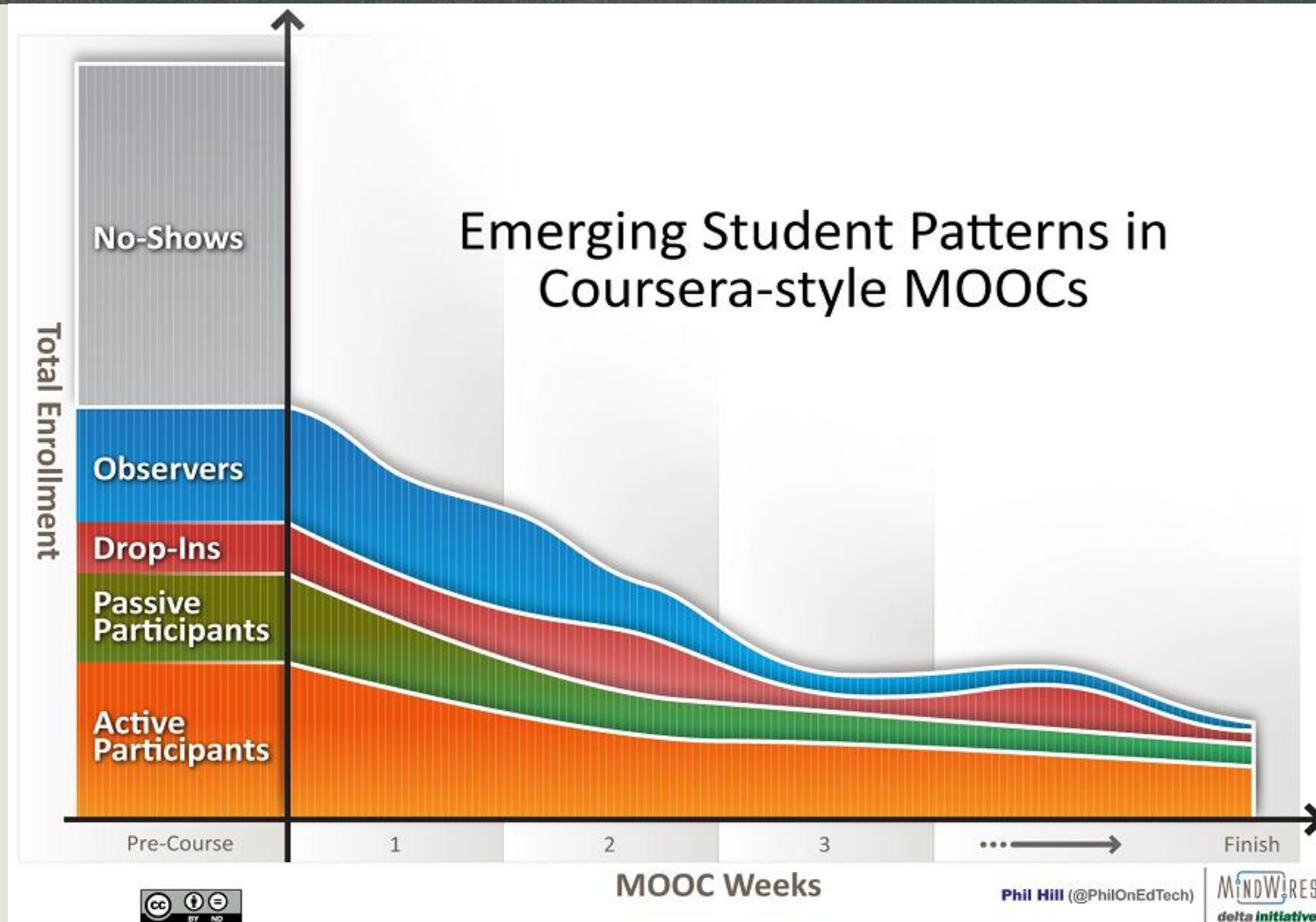
MOOCs – Τι επικαλούνται ότι επιτυγχάνουν

Τα MOOC προσφέρονται **συνήθως από πανεπιστήμια** και άλλα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και μπορούν να καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων και θεμάτων.

Οι συμμετέχοντες μπορούν **να μάθουν με τον δικό τους ρυθμό**, να αλληλεπιδράσουν με άλλους μαθητές και να λάβουν σχόλια και υποστήριξη από τους εκπαιδευτές.

Ορισμένα MOOC είναι αυτορυθμισμένα και επιτρέπουν στους συμμετέχοντες να ολοκληρώσουν το υλικό του μαθήματος **ανά πάσα στιγμή**, ενώ άλλα μπορεί να έχουν ορίσει ημερομηνίες έναρξης και λήξης και πιο δομημένα χρονοδιαγράμματα.

MOOCs – Πόσο επιτυγχάνουν

MOOCs – Αιτίες εγκατάλειψης σπουδών και διακοπής φοίτησης

Έλλειψη κινήτρου: Τα MOOC βασίζονται στην ατομική κινητοποίηση και υλοποίηση και δεν προσφέρουν το ίδιο επίπεδο δομής και υπευθυνότητας με τα παραδοσιακά προσωπικά μαθήματα.

Χρονικοί περιορισμοί: Οι συμμετέχοντες στα MOOC έχουν συχνά θέσεις εργασίας πλήρους απασχόλησης, οικογένειες και άλλες δεσμεύσεις που μπορεί να τους δυσκολέψουν να βρουν χρόνο για να ολοκληρώσουν τα μαθήματα και να παραμείνουν ενημερωμένοι με το υλικό των μαθημάτων.

Τεχνικές δυσκολίες: Τεχνικά ζητήματα, όπως αναξιόπιστες συνδέσεις στο Διαδίκτυο ή δυσκολίες πρόσβασης στο υλικό μαθημάτων, μπορεί να αποτελέσουν σημαντικό εμπόδιο για ορισμένους μαθητές στα MOOC.

MOOCs – Αιτίες εγκατάλειψης σπουδών και διακοπής φοίτησης

Δυσκολία με το περιεχόμενο του μαθήματος: Ο ρυθμός και το επίπεδο δυσκολίας των MOOC μπορεί να ποικίλλει ευρέως και ορισμένοι μαθητές μπορεί να θεωρήσουν ότι το υλικό είναι πολύ δύσκολο ή πολύ έξω από τον τομέα εξειδίκευσής τους.

Έλλειψη αλληλεπίδρασης: Μία από τις βασικές προκλήσεις των MOOC είναι η διατήρηση της δέσμευσης και της αλληλεπίδρασης των μαθητών. Μερικοί μαθητές μπορεί να αισθάνονται απομονωμένοι και αποσυνδεδεμένοι από το μάθημα και άλλους συμμετέχοντες, γεγονός που μπορεί να συμβάλει στην εγκατάλειψη του μαθήματος.

Περιορισμένη αναγνώριση: Ενώ τα MOOC προσφέρουν την ευκαιρία να μάθουν νέες δεξιότητες και να εξερευνήσουν νέα θέματα, ενδέχεται να μην αναγνωρίζονται από τους εργοδότες ή τα ακαδημαϊκά ιδρύματα με τον ίδιο τρόπο όπως τα παραδοσιακά μαθήματα.

MOOCs – Αιτίες εγκατάλειψης σπουδών και διακοπής φοίτησης

Δυσκολία με το περιεχόμενο του μαθήματος: Ο ρυθμός και το επίπεδο δυσκολίας των MOOC μπορεί να ποικίλλει ευρέως και ορισμένοι μαθητές μπορεί να θεωρήσουν ότι το υλικό είναι πολύ δύσκολο ή πολύ έξω από τον τομέα εξειδίκευσής τους.

Έλλειψη αλληλεπίδρασης: Μία από τις βασικές προκλήσεις των MOOC είναι η διατήρηση της δέσμευσης και της αλληλεπίδρασης των μαθητών. Μερικοί μαθητές μπορεί να αισθάνονται απομονωμένοι και αποσυνδεδεμένοι από το μάθημα και άλλους συμμετέχοντες, γεγονός που μπορεί να συμβάλει στην εγκατάλειψη του μαθήματος.

Περιορισμένη αναγνώριση: Ενώ τα MOOC προσφέρουν την ευκαιρία να μάθουν νέες δεξιότητες και να εξερευνήσουν νέα θέματα, ενδέχεται να μην αναγνωρίζονται από τους εργοδότες ή τα ακαδημαϊκά ιδρύματα με τον ίδιο τρόπο όπως τα παραδοσιακά μαθήματα.

Παρακολούθηση Συμμετοχή και Ενεργητική Μάθηση

Υπάρχει διαφορά;

Ενεργητική Μάθηση – Active Learning

Η ενεργητική μάθηση μπορεί να προωθήσει τη βαθύτερη κατανόηση του υλικού του μαθήματος, να αναπτύξει σημαντικές δεξιότητες όπως η κριτική σκέψη, η επίλυση προβλημάτων, η συνεργασία και οι διαπροσωπικές δεξιότητες. Βασική προϋπόθεση η δημιουργία εσωτερικών κινήτρων στους μαθητές και η δέσμευσή τους για γνωστική συμμετοχή και μαθησιακή δράση.

Ενεργητική Μάθηση – Active Learning

Η **Ενεργητική μάθηση** είναι μια **προσέγγιση** στην εκπαίδευση που δίνει έμφαση στη εμπλοκή και τη συμμετοχή των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία. Ο στόχος της ενεργητικής μάθησης είναι να εμπλακούν οι μαθητές ενεργά στη δική τους μάθηση, αντί να λαμβάνουν παθητικά πληροφορίες από έναν δάσκαλο ή ένα σχολικό βιβλίο.

Ενεργός Μάθηση ή Συντελεστική Μάθηση είναι **θεωρία** μάθησης (Skinner) που υποστηρίζει πως αν ορισμένη αντίδραση ακολουθείται από κάποιο σχετικό ερέθισμα, η πιθανότητα να επαναληφθεί σε ανάλογες περιπτώσεις η ίδια συμπεριφορά αυξάνεται. Αν, αντίθετα, μια ορισμένη συμπεριφορά δεν συνοδεύεται από κάποια ενίσχυση, παύει σιγά-σιγά να εκδηλώνεται, γίνεται δηλαδή «απόσβεση» της.

Which of the following statements are true?

Interactive Reinforcement produces the most retention of concepts.

Active Learning produces the most retention of concepts.

Which of the following are types of interactive questions commonly found in Ed lessons?

Select all that apply

Content templates

Open questions

Active Learning

Interactive Reinforcement

Ενεργητική Μάθηση – χαρακτηριστικά

Η ενεργητική μάθηση ζητά από τους εκπαιδευόμενους να βρουν την απάντηση σε μια ερώτηση χρησιμοποιώντας ενδείξεις περιβάλλοντος, αλληλεπιδράσεις και υλικά που τους παρέχονται κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Ακολουθεί την αρχή της εκπαίδευσης «δείξε, μη λες». Τους επιτρέπει να κάνουν λάθη και να προκαλούν τον εαυτό τους, ενώ ο εκπαιδευτής τους διευκολύνει και φροντίζει να εργάζονται στο «σωστό» δρόμο.

Ενεργητική Μάθηση – μορφές δράσεων

- **Συζητήσεις και ομαδική εργασία:** Ενθάρρυνση των μαθητών να συμμετάσχουν σε συζητήσεις, να συνεργαστούν σε έργα και να εργαστούν από κοινού για την επίλυση προβλημάτων.
 - **Πρακτικές δραστηριότητες:** Παροχή ευκαιριών στους μαθητές να συμμετάσχουν σε πρακτικές δραστηριότητες, όπως εργαστηριακά πειράματα, προσομοιώσεις ή έργα στον πραγματικό κόσμο, που τους επιτρέπουν να εφαρμόσουν όσα έχουν μάθει.
 - **Επίλυση προβλημάτων:** Ενθάρρυνση των μαθητών να εντοπίσουν και να λύσουν προβλήματα, είτε ατομικά είτε ως μέρος μιας ομάδας, για να ενισχύσουν την κατανόησή τους για τις βασικές έννοιες.
 - **Αναστοχαστική γραφή και αυτοαξιολόγηση:** Ζητώντας από τους μαθητές να αναλογιστούν τη δική τους μάθηση και να αξιολογήσουν την κατανόησή τους για το υλικό του μαθήματος, τους βοηθά να εντοπίσουν τομείς όπου χρειάζονται περαιτέρω υποστήριξη.
- Η συζήτηση στην τάξη
 - Η άσκηση ανταλλαγής σκέψεων ανά ζεύγη
 - Η σύντομη γραπτή άσκηση ή «ενός λεπτού κείμενο»
 - Διδασκαλία μεταξύ των μαθητών
 - Αντίδραση σε ένα βίντεο
 - Συζήτηση σε μικρές ομάδες
 - Μελέτη περίπτωσης
 - Εικαστικός Περίπατος
 - Παιχνίδια ανακάλυψης και εφαρμογής

Ενεργητική Μάθηση – χαρακτηριστικά

Η ενεργητική μάθηση ζητά από τους εκπαιδευόμενους να βρουν την απάντηση σε μια ερώτηση χρησιμοποιώντας ενδείξεις περιβάλλοντος, αλληλεπιδράσεις και υλικά που τους παρέχονται κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Ακολουθεί την αρχή της εκπαίδευσης «δείξε, μη λες». Τους επιτρέπει να κάνουν λάθη και να προκαλούν τον εαυτό τους, ενώ ο εκπαιδευτής τους διευκολύνει και φροντίζει να εργάζονται στο «σωστό» δρόμο.

Ενεργητική Μάθηση – Προκλήσεις εφαρμογής στην Εξ Αποστάσεως

Η εφαρμογή της ενεργητικής μάθησης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση απαιτεί προσεκτικό σχεδιασμό, αποτελεσματική χρήση της τεχνολογίας και δημιουργικές προσεγγίσεις για τη διατήρηση της δέσμευσης (engagement) και της αλληλεπίδρασης των μαθητών. Αντιμετωπίζοντας αυτές τις προκλήσεις και τα εμπόδια, είναι δυνατό να δημιουργηθούν δυναμικές και ελκυστικές μαθησιακές εμπειρίες που προωθούν την ενεργό και αποτελεσματική μάθηση για τους μαθητές σε ένα απομακρυσμένο περιβάλλον.

Ενεργητική Μάθηση – Προκλήσεις εφαρμογής στην Εξ Αποστάσεως

- 1. Τεχνολογικοί περιορισμοί:** Η πρόσβαση σε αξιόπιστη και υψηλής ποιότητας τεχνολογία, όπως σταθερή σύνδεση στο Διαδίκτυο και κατάλληλο υλικό, μπορεί να αποτελέσει εμπόδιο για ορισμένους μαθητές στην εφαρμογή της ενεργητικής μάθησης στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
- 2. Έλλειψη αλληλεπίδρασης:** Μία από τις βασικές προκλήσεις της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης είναι η διατήρηση της δέσμευσης και της αλληλεπίδρασης των μαθητών. Οι ενεργητικές μαθησιακές δραστηριότητες που λειτουργούν καλά σε ένα παραδοσιακό περιβάλλον στην τάξη μπορεί να μην μεταφράζονται εξίσου καλά σε ένα απομακρυσμένο περιβάλλον.

Ενεργητική Μάθηση – Προκλήσεις εφαρμογής στην Εξ Αποστάσεως

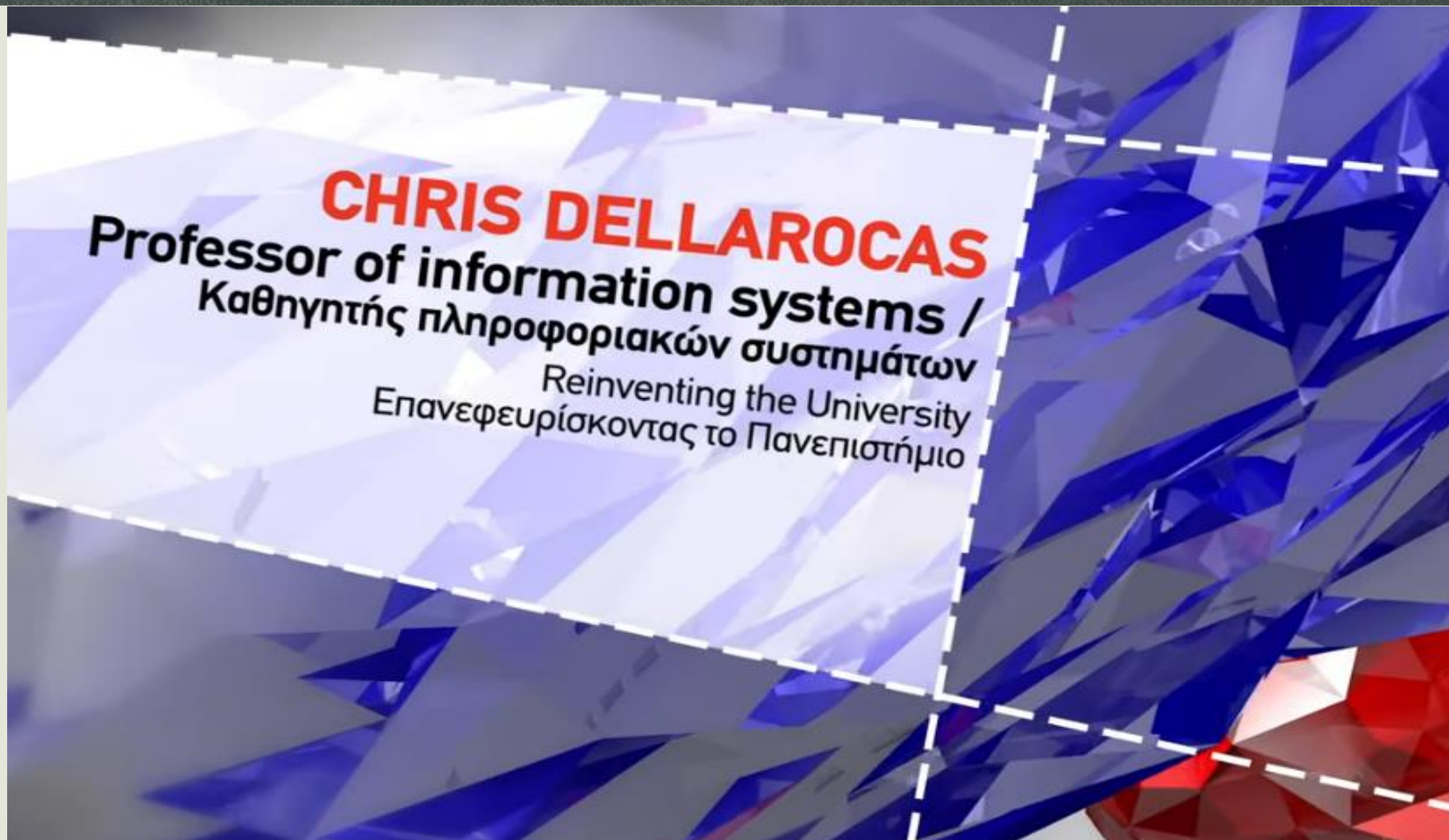
- **Περιορισμένη πρόσβαση σε πόρους:** Οι μαθητές στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση μπορεί να μην έχουν πρόσβαση στους ίδιους πόρους με εκείνους σε ένα παραδοσιακό περιβάλλον τάξης, όπως εργαστηριακό εξοπλισμό, εξειδικευμένο λογισμικό ή άλλο πρακτικό υλικό, που μπορεί να περιορίσει τους τύπους ενεργητικής μάθησης δραστηριότητες που μπορούν να υλοποιηθούν.
- **Κίνητρα μαθητών:** Η διατήρηση των κινήτρων και της δέσμευσης των μαθητών μπορεί να είναι πρόκληση στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση, ειδικά εάν οι μαθητές εργάζονται ανεξάρτητα και με τον δικό τους ρυθμό.
- **Εκπαίδευση εκπαιδευτών:** Τα μέλη ΔΕΠ μπορεί να χρειάζονται εκπαίδευση για το πώς να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν αποτελεσματικές δραστηριότητες ενεργητικής μάθησης σε ένα περιβάλλον εκπαίδευσης εξ αποστάσεως, καθώς και πώς να χρησιμοποιούν αποτελεσματικά την τεχνολογία και τα διαδικτυακά εργαλεία για να διευκολύνουν τη γνωστική εμπλοκή των μαθητών.

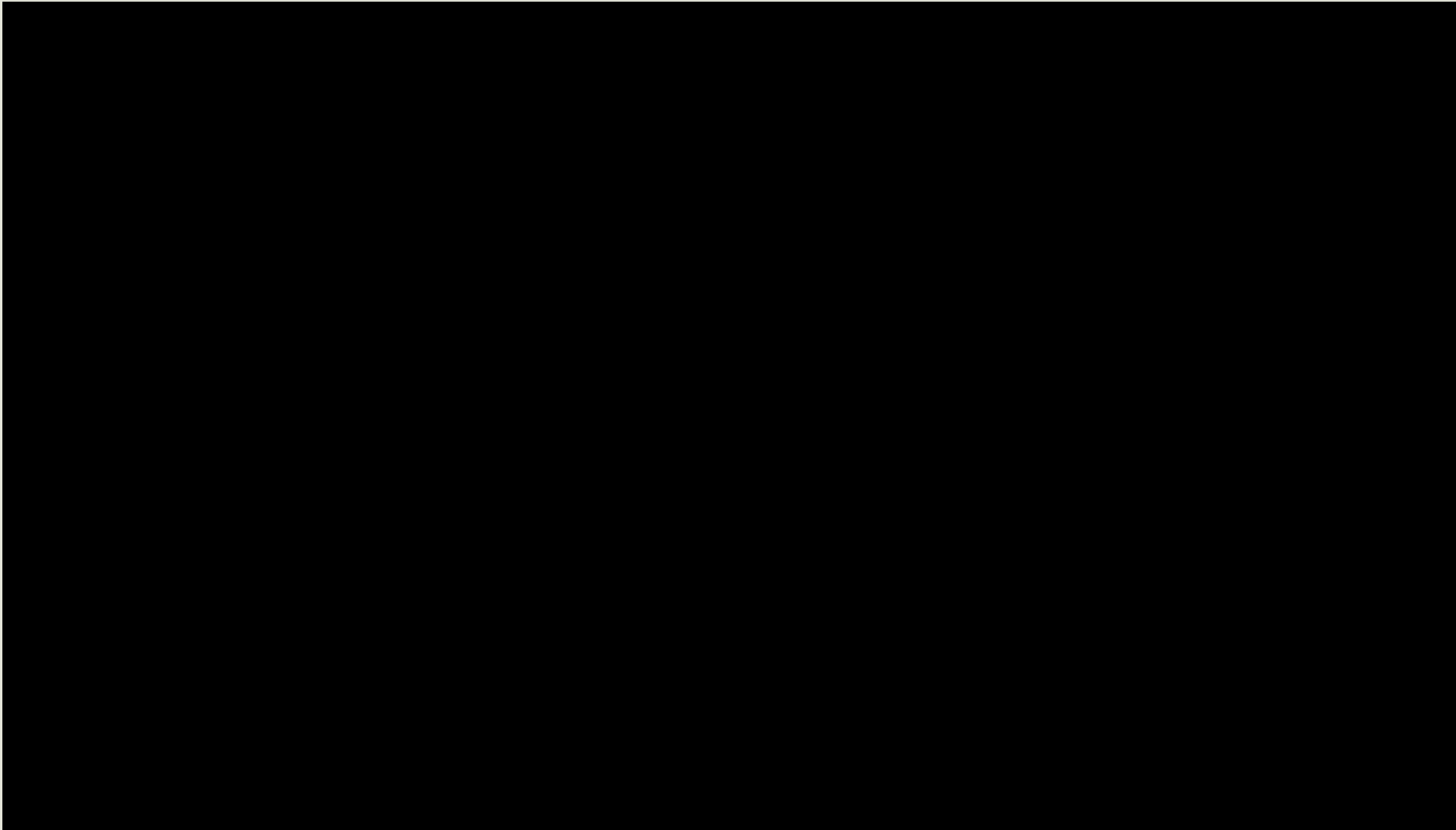
Ενεργητική Μάθηση στην εξ αποστάσεως πράξη

Καλό μοιάζει, ας το δοκιμάσουμε!

MOOCs – μια TEDx παρουσίαση

MOOCs – μια TEDx παρουσίαση

Διάταξη τίτλου και περιεχομένου με λίστα

ΜΑΘΗΜΑ: Αξιοποίηση των ΤΠΕ στην υποστήριξη εκπαιδευτικών και κοινωνικών αναγκών στη Δια Βίου Μάθηση: θεωρητικές προσεγγίσεις και εφαρμογές

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 14-12-2022

Ακαδ. έτος 2022-2023 (Α' εξάμηνο)

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ	Αρχική άποψη για το μήνυμα/τα του βίντεο	poi nts	Pros & Cons των Μ ΟΟCS
Α. Η	<p>Η διάλεξη αφορά την εκπαίδευση και την μορφή που τείνει να αποκτήσει με την εξελίξη της τεχνολογίας και τα διαδικτυακά μαθήματα και πτυχία. η εκπαίδευση αυτής της μορφής είναι πολυδιαστατη ευέλικτη και οικονομική. Μια νέα εποχή ξημερώνει με αβέβαιο μελλον για τα κλασικά πανεπιστήμια...</p>		<p>https://eevem.eap.gr/mooks https://moocs.gr https://mathesis.cup.gr https://coursity.gr https://elearning.auth.gr https://letsstudy.gr</p> <p>Πλεονεκτήματα : Απευθύνεται στο ευρυ κοίνο χωρίς περιορισμούς ηλικίας, εξειδικευμένης γνώσης, γεωγραφικούς περιορισμούς ή αριθμού συμμετεχόντων. Γνώση για όλους . Είναι οικονομικά έως δωρεάν από φορείς του κράτους ή κάποια Πανεπιστήμια. Είναι ασύγχρονα άρα προσφέρουν ευελιξία . Υψηλό επίπεδο παρεχόμενων γνώσεων . Διασύνδεση της εκπαίδευσης με την αγορά εργασίας .</p> <p>Μειονεκτήματα : Εφόσον δεν υπάρχει προαπαιτούμενο εκπαιδευτικό υπόβαθρο είναι αμφίβολη η αξιοπιστία της πιστοποίησης που παρέχεται. Δεν βρήκα εκπαίδευση σε πιο πρακτικά θέματα και ειδικότητες . Δεν νομίζω ότι υπάρχει ασφαλής ταυτοποίηση του ατόμου μου κάνει τα τεστ μ αυτο που αποκτα την πιστοποίηση ή τουλάχιστον όχι σε όλους τους φορείς. Χανεται η αλληλεπίδραση με τον εκπαιδευτή και τους υπόλοιπους εκπαιδευομενους και τα οφέλη της.</p>
Β. Σ. Ε. Ζ.	<p>Οι σύγχρονες γνώσεις μεταδίδονται με τη βοήθεια του διαδικτύου αποκεντρωμένα σε απεριόριστους ανθρώπους χωρίς γεωγραφικό και ηλικιακό περιορισμό. Καταρρίπτεται το παραδοσιακό μοντέλο διάλεξης/παρακολούθησης σαν πεπαλαιωμένο.</p>		<p><u>Πλεονεκτήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Πληθώρα επιλογών • Ευελιξία, πρόσβαση στο εκπαιδευτικό υλικό οποτεδήποτε και οπουδήποτε • Απελευθέρωση χρόνου του διδάσκοντα • Απεριόριστες θέσεις μαθητών <p><u>Μειονεκτήματα</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Υψηλά ποσοστά εγκατάλειψης είτε λόγω μηδενικού κόστους, είτε σε περίπτωση ομαδικών μαθημάτων αν σταματήσει ένας συμπαράσυρει και τους υπόλοιπους • Έλλειψη καθοδήγησης και συνεργασίας • Απαιτείται πρόσβαση στο διαδίκτυο και κατάλληλος εξοπλισμός • Αδυναμία έκφρασης αποριών και ερωτήσεων σε πραγματικό χρόνο. Ο μαθητής δεν μπορεί να λάβει βοήθεια αν δεν κατανοεί κάτι.